

Euroopa Regioonide Komitee resolutsioon teemal „Euroopa Regioonide Komitee ettepanekud seoses Euroopa Komisjoni 2021. aasta tööprogrammiga“

(2020/C 324/03)

EUROOPA REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse

- Euroopa Komisjoni 2020. aasta kohandatud tööprogrammi ⁽¹⁾,
- 2012. aasta veebruaris Euroopa Komisjoniga allkirjastatud koostööprotokoll, ja
- komitee viieaastase ametiaja (2020–2025) prioriteete,

innustab Euroopa Komisjoni võtma oma 2021. aasta tööprogrammis järgmisi meetmeid:

1. reageerida COVID-19 kriisi häirekellale, pannes sotsiaalse turumajanduse mudelis suuremat rõhku sotsiaalsele heaolule ja keskkonnasäästlikkusele, võttes samal ajal arvesse ÜRO kestliku arengu eesmärke;
2. tagada, et pandeemiajärgse taastumise strateegias, mis on täielikult kooskõlas rohelise kokkuleppe eesmärkide ja Pariisi kokkuleppe alusel võetud ELi kohustustega, keskendutakse Euroopa kodanike tervise kaitsmisele ja majanduskasvu taastamisele ELis. Kliimaõigusaktide koostamisel tuleb võtta arvesse Euroopa piirkondade täielikku geograafilist, majanduslikku ja sotsiaalset mitmekesisust ning tugevdada mitmetasandilise valitsemise põhimõtet kliimaneutraalsusele üleminekul;
3. teha koostööd komiteega, et suurendada selliste meetmete nähtavust ja üldsuse toetust neile, kasutades selleks *roheline kokkuleppe kohalikul tasandil elluviimise* raamistikku;
4. lisada rohelise kokkuleppe raamistikku tervisemõõde, edendades tervislikke eluviise kõigi inimeste seas ning uurides täpsemalt olemasolevaid seoseid ja koostoimeid tervishoiu, keskkonna, energeetika, majanduse, tööhõive, konkurentsivõime ja kliimakaitsese vahel, pakkudes ühtlasi välja selge strateegia vastupanuvõimeliste piirkondade, majanduse ja ühiskonna ülesehitamiseks pandeemiajärgsel perioodil ÜRO kestliku arengu eesmärkide raames;
5. võtta lisameetmeid, et vähendada riiklike, piirkondlike ja kohalike ametiasutuste koormust COVID-19 kriisiga tegelemisel, ning kasutada kõiki olemasolevaid vahendeid Euroopa tervishoiusüsteemide vajaduste rahuldamiseks. Viiruse kiire levik avaldab üha suuremat survet nii tervishoiule kui ka sotsiaalhoolekandele, samal ajal tuleb aga valmistuda ka teiseks laine; piiriülese pandeemiakaitsese planeerimise puhul tuleks edendada piirkondlike kriisirühmi, mis koosnevad kõigest valitsemistasanditest, mis keskenduvad epidemioloogilise olukorrale ja mida ei piiritleta riigipiiridega;
6. teha koostööd komiteega, et suurendada korraldusasutuste teadlikkust ja suutlikkust kasutada parimal viisil ära rohelise kokkuleppega seotud võimalusi ning samal ajal soodustada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste otsesemat juurdepääsu ELi fondidele, et saavutada rohelise kokkuleppe eesmärgid ja eelkõige toetada piirialasid, kiirendades Euroopa piiriülese mehhanismi kasutuselevõttu;
7. edendada kliimapakti kui ühist ettevõtmist kohalike ja piirkondlike omavalitsuste, ELi institutsioonide ja kodanike tõhustatud koostööks, mille eesmärk on võidelda kliimamuutuste vastu ja tegeleda COVID-19 pandeemia põhjustatud majanduskriisiga ning mis koondab kõiki sidusrühmi, et koostada ja rakendada kohalikke kliimapakke ning vahetada parimaid tavasid;
8. luua rohelise taastamise foorum, kus komitee, Euroopa Komisjon, kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ning teised sidusrühmad saaksid teha koostööd rohelise kokkuleppe rakendamises osana pandeemiajärgse taastumise uuest raamistikust;

⁽¹⁾ COM(2020) 440 final.

9. tagada, et rohelises kokkuleppes ettenähtud nullsaaste eesmärk mürgivaba keskkonna loomiseks jääb rohelise taastamise oluliseks osaks. Põhjalik saastevaba õhu, vee ja mulla tegevuskava on hädavajalik eelkõige tervisekaitsele kaasaaitamiseks;
10. seada kõrgemaid eesmärke ELi tulevases bioloogilise mitmekesisuse strateegias, et peatada bioloogilise mitmekesisuse jätkuv vähenemine ja võimaldada ELil võtta üldine juhtroll bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisel ja taastamisel, mis on oluline tulevaste pandeemiade ennetamisel või nende mõju vähendamisel; edendada Euroopa metsastrateegia kiiret rakendamist; tagada asjakohaste mehhanismide kasutuselevõtt parimate tavade vahetamiseks ja levitamiseks;
11. edendada toidu säästvat kohalikku tootmist strateegia „Talust taldrikule“ raames välja kuulutatud algatuste rakendamisel, säilitades seeläbi bioloogilise mitmekesisuse, pinnase, vee ja merekeskkonna ning tagades ELi põllumajandustootjatele hea sissetuleku, tagades samas põllumajandustootjatele õiglases turuseisundis õiglased turuhinnad, kohandades tootmist turu nõudlusele üldiselt siduval viisil, eriti turukriisi olukorras; tagada põllumajandustootjate ja maapiirkondade toetamine vajalike struktuurimuutuste tegemisel, et minna üle jätkusuutlikumatele toidusüsteemidele;
12. koostada tegevuskava Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamiseks, mis aitab tugevdada ELi sotsiaalset mõõdet ja leevendada käimasoleva rohe- ja digipöörde mõju. Komitee rõhutab, et Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel on tugev territoriaalne komponent ning praegu ainult riiklike keskmisi näitajaid kajastavat sotsiaalset tulemustabelit tuleks täiendada piirkondlike andmetega;
13. integreerida Euroopa sotsiaalõiguste samba rakenduskavasse Euroopa lastegarantii, et vähendada laste vaesust ja tõrjutust ELis;
14. uurida sotsiaalmajanduse potentsiaali ja koostada sotsiaalmajanduse tegevuskava, mis integreeriks selle põhimõtted Euroopa Liidu eri sotsiaal-majanduslikesse poliitikameetmetesse, aidates sellega kaasa rohelisele ja õiglasele üleminekule ning COVID-19-järgsele majanduse taastamise kavale, mille eesmärk on kõrvaldada lõhe hariduse, oskuste ja töökohtade vahel ning milles seatakse esikohale noorte töötus ja soolise tasakaalu edendamine;
15. esitada stabiilsuse ja kasvu pakti ulatuslik reform, mis hõlmab riigi rahanduse jätkusuutlikkuse eesmärki ja koroonaviiruse kriisist saadud õppetunde;
16. aidata kaasata avaliku ja erasektori investeeringuid, millel võib olla konkreetne mõju reaalmajandusele kohalikul ja piirkondlikul tasandil, võttes arvesse äärepoolseimate piirkondade eriolukorda;
17. teha kiiresti ettepanek reformida põhjalikult Euroopa poolaastat ja ELi majanduse juhtimist läbipaistva, kaasava ja demokraatliku protsessi suunas. Taaste ja vastupidavuse rahastamisvahendi tugev seos Euroopa poolaastaga muudab vajaduse reformide järele pakilisemaks, et vältida täiendavat tsentraliseerimist ja taastekavade ülalt-alla lähenemisviisi, seades selle asemel prioriteediks majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse liikmesriikide sees ja hulgas ning ELi jätkusuutlikuks taastamiseks vajalikud kvaliteetsed riiklikud investeeringud. Reformitud Euroopa poolaasta, kui üldine Euroopa majandusstrateegia, millega rakendatakse kogu ELis kestliku arengu eesmärke, peaks integreerima partnerluse ja mitmetasandilise valitsemise põhimõtted ning territoriaalse mõõtme, tuginedes komitee ettepanekule koostada käitumisjuhend, et kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused riiklikul tasandil ja Euroopa Regionide Komitee Euroopa tasandil Euroopa poolaasta protsessi;
18. tegeleda COVID-19 kriisi ajal ilmnunud Euroopa väärtusahelate haavatavusega; teha kindlaks nõrgimad lülid ja mitmekesistada ELi tarneahelate allikaid, et vähendada nende sõltuvust üksikutest riikidest, tugevdada jätkusuutlikul viisil Euroopa tööstusbaasi ja kindlustada ELi strateegilise tööstusautonoomia; luua klastripoliitika, mis oleks keskne osa ELi tööstuspoliitikast, mille eesmärk on aidata arendada Euroopas maailmatasemel klastreid, mis ühendavad piirkondlikke klastreid, võrgustikke ja ökosüsteeme;

19. nõuda kaubandust ja kestlikku arengut käsitlevate peatükkide paremat rakendamist ELi kaubanduslepingutes ning keskenduda kaubanduslepingute, sealhulgas Ühendkuningriigiga sõlmitava tulevase lepingu sotsiaal-majandusliku ja territoriaalse mõju parandamisele, esitades üksikasjalikumad valdkondlikud ja geograafilised analüüsid ning tugevdades ühtlasi vabakaubanduslepingutes kaubanduse ja kestliku arengu tingimusi; nõustub Euroopa Komisjoniga, et vaba, õiglane ja avatud kaubandus saab toimida ainult tugeva ja tõhusa Maailma Kaubandusorganisatsiooniga, ning toetab komisjoni kavatsust käivitada laiaulatuslik Maailma Kaubandusorganisatsiooni reformialgatus;
20. tagada, et kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused oleksid täielikult kaasatud partnerluslepingute ja programmide ettevalmistamisse ja rakendamisse aastateks 2021–2027;
21. tagada, et ühtekuuluvusfondide ja riigiabi eeskirjade kasutamisel võimaldatav suurem paindlikkus, mida on vaja piirkondade, linnade ja maapiirkondade toetamiseks COVID-19 kriisist taastumisel, ei tooks kaasa võimu tsentraliseerimist ega jäta kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ilma nende õigustest;
22. kasutada ära ELi linnade tegevuskava ja uuendatud Leipzigi harta kogemusi, korraldades linnade kestliku arengu teemalise tippkohtumise;
23. tugevdada nii renoveerimislaine ettepanekut kui ka 2018. aasta novembris vastu võetud linnade elamumajanduse partnerluse tegevuskava, et koostada Euroopa elamumajanduse tegevuskava, millega integreeritakse elamumajandus kõigisse seda mõjutavatesse ELi poliitikameetmetesse;
24. teha ettepanek ühtse ja põhjaliku ELi maapiirkondade tegevuskava kohta, mis on suunatud eelkõige sageli tähelepanuta jäetud äärepiirkondadele ning luua seeläbi tihedam side kodanikega, kes elavad maapiirkondades ja on seetõttu tsentraliseeritud valitsemisüsteemidest rohkem eraldatud. Alevike ja kogukondade taaselustamine aitaks ELil näidata üles konkreetset toetust ja tugevdada oma legitimiimsust kohapeal;
25. reageerida jõuliselt Euroopa turismi ees seisvatele probleemidele nii lühiajalise rahastamise kui ka pikaajalise kriisist taastumise strateegia kaudu, muutes turismi tulevikus vastupidavamaks ja jätkusuutlikumaks. Seega peab ühtekuuluvuspoliitika ELi pikaajalises eelarves aastateks 2021–2027 tagama kultuuri ja turismi potentsiaali parema kasutamise. Jätkuvalt keskendutakse majanduslikule konkurentsivõimele teadusuuringute ja innovatsiooni, digiülemineku ning Euroopa turismi tegevuskava kaudu;
26. rakendada ajakohastatud digiõppe tegevuskava, et võtta täielikult arvesse COVID-19 mõju ning hariduse ja koolituse uusi tingimusi. Tegevuskavast peaks saama ka kaugõppevahendite kiire arengu hoogustaja piirkondades, linnades ja maakohtades ning vähem arenenud piirkondades, eelkõige koolides, nii et digi- ja meediaoskustest saaks elukestva õppe lahutamatu osa ning tegevuskavast heade tavade jagamise platvorm nii Euroopa linnade ja piirkondade vahel kui ka kogu maailmas;
27. kaasata aktiivselt kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi digitaalse ühtse turu lõpuleviimise, rõhudes nende tähtsust kodanikele digiteenuste pakkumisel ning digitaristu loomisel ja haldamisel; tagada kestliku digiülemineku protsesside jälgimine ja mõõtmine Euroopa piirkondades ja linnades, keskendudes eelkõige linna- ja maapiirkondade vahelisele lõhele;
28. pakkuda suuremat rahastamist ja laiemat haridust seoses digitaristu ja eelkõige 5G kiire ja tervikliku kasutuselevõetuga ELis, sealhulgas tulevase ELi taastefondi kaudu, tagades samal ajal kiirema lairibaiühenduse ja vajalikud vahendid maa-, mägi- ja saarepiirkondades ning äärepiirkondades ning äärepiirkondades demograafiliste probleemidega silmitsi seisvates piirkondades;
29. toetada Euroopa haridusruumi väljaarendamist 2025. aastaks tihedas koostöös Euroopa teadusruumiga, et tagada kvaliteetne haridus ja koolitus ning võrdsus ja õiglus hariduses, reageerides demograafilistele muutustele ja ajude äravoolule; kaasata komitee tulevaste haridus- ja koolitusmeetmete kavandamisse ja rakendamisse, samuti Euroopa ajakohastatud oskuste tegevuskava ja digiõppe tegevuskava rakendamisse;

30. esitada teaduspõhine hinnang COVID-19 mõju kohta demograafilistele muutustele ning tagada, et tulevased otsused oleksid kohandatud kohalikele vajadustele ja iseärasustele;
31. seada prioriteediks toetus organisatsioonidele, sealhulgas mittetulundusühendustele, samuti VKEdele, kunstnikele ning kultuuri- ja loomesektori töötajatele, kes on COVID-19 puhangu tõttu eriti kannatanud. ELi kultuurivaldkonna praeguse strateegilise raamistiku parandamisel ja järgmises programmis „Loov Euroopa“ tuleks erilist tähelepanu pöörata Euroopa rikkaliku kultuurimaastiku ning piirkondlike ja kohalike iseärasuste ja pärandi tugevdamisele ja kaitsmisele;
32. tagada, et liidu kriisijärgne abi kandidaatriikidele ja potentsiaalsetele kandidaatriikidele jõuaks kohalike kogukondadeni ning kaasaks ja võimestaks piisavalt kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi, kellel on oluline roll ELi osaluse demokraatliku legitiimsuse tagamisel nendes riikides; rõhutada ja käsitleda samal ajal jätkuvalt ohte, mis kaasnevad demokraatia aluseid õhnestava kohalike struktuuride kaaperdamisega;
33. suurendada ELi toetust kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ja nende ühenduste vajadustele partnerriikides, eelkõige Vahemere lõunapiirkonna partnerriikides ja idapartnerluse riikides, et anda detsentraliseerimisreformidele uut hoogu ja parandada tulemusi valitsemissektoris ning suurendada ELi poliitikast saadava kasu nähtavust partnerriikide territooriumidel ja valitsemistasanditel. See peaks hõlmama idapartnerluse avaliku halduse kooli loomist, nagu on kavandatud ühisteatises idapartnerluse poliitika kohta pärast 2020. aastat;
34. aidata kaasa kestliku arengu eesmärkide saavutamisele, sealhulgas kaasates aktiivselt partnerriikide kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ning toetades vastastikust koostööd partnerluse ja solidaarsuse vaimus, pidades eelkõige silmas COVID-19 pandeemia ja selle ohjeldamise meetmete ränka üleilmset mõju;
35. kaasata kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused ELi soolise võrdõiguslikkuse strateegia rakendamisse ja järelevalve teostamisse ning lisada sellesse vastupanuvõime suurendamise meetmed ja vahendid, et võidelda COVID-19 kriisi tagajärgedega soolise võrdõiguslikkuse valdkonnas;
36. kasutada Euroopa tulevikku käsitlevat konverentsi õigeaegse võimalusena pidada koos kodanike ning kohalike ja piirkondlike omavalitsustega arutelu ühelt poolt ELi kui projekti üle, mis põhineb sellistel põhiväärtustel nagu demokraatia, põhiõigused ja õigusriik, ning teiselt poolt kehtiva institutsioonilise raamistiku vajalike muudatuste üle, et parandada selle tõhusust ja legitiimsust ning Euroopa projekti omaksvõttu kodanike seas;
37. kaasata komitee ning riikide ja piirkondade parlamendid, millel on seadusandlikud volitused, täielikult Euroopa tulevikku käsitleva konverentsi kõikidesse organitesse, muutes protsessi kodanikele võimalikult lähedaseks; teha komiteega koostööd, et luua kohalike ja piirkondlike omavalitsuste abiga kodanikega peetava alalise ja struktureeritud dialoogi katsemudel, mis võimaldaks kahe-suunalist suhtlemist kodanike ja ELi institutsioonide vahel ja mis võiks hiljem aidata parandada ELi otsustusprotsessi pikas perspektiivis;
38. teha suuremaid jõupingutusi väärinfo vastu võitlemiseks, sealhulgas kohalikul ja piirkondlikul tasandil, toetades sõltumatuid faktikontrollijaid, meediapädevust ja kvaliteetset ajakirjandust, rõhutades ühtlasi, et väärinfo vastu võitlemist ei tohi kasutada tsensuuri kehtestamise või sõnavabaduse piiramise ettekäändena;
39. võtta vastu terviklik rände-, integratsiooni- ja varjupaigapoliitika lähenemisviis, mille aluseks on põhiliste inimõiguste, subsidiaarsuse ja solidaarsuse põhimõtete ning ELi ja tema liikmesriikide rahvusvaheliste kohustuste austamine; tagada paremad ühised jõupingutused ELi välispiiride kaitsmiseks ning tugevdada ebaseadusliku rände ja inimkaubanduse vastast võitlust koostöös ELi partneritega ning päritolu- ja transiidiriikidega; tugevdada toetust kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele, kellel on oluline roll integratsioonipoliitikas;
40. jätkata edukat koostööd komiteega parema õigusloome valdkonnas ja aktiivse subsidiaarsuse põhimõtte edendamisel, eelkõige ELi poliitika rakendamise läbivaatamise piirkondlike keskuste võrgustiku (RegHub) algatuse ja selle uue rolli kaudu tulevikukindluse platvormis ning toetades komiteed RegHub 2.0 arendamisel, et ta saaks veelgi tõhusamalt anda

õigeaegset tagasisidet, mis põhineb kasutajate kogemustel ELi poliitika rakendamises kohalikul ja piirkondlikul tasandil; kinnitada ja täpsustada neid põhimõtteid tulevases paremat õigusloomet käsitlevas teatises;

41. võtta arvesse Euroopa Komisjoni tulevast tööprogrammi käsitlevaid arutelusid, mis toimusid piirkondlikes parlamentides pärast Euroopa Komisjoni subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse rakkerühma järeldusi ning komitee ja Euroopa Liidu Piirkondlike Seadusandlike Kogude Konverentsi (CALRE) algatatud katseprojekti.

Komitee teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ELi institutsioonidele ja ELi nõukogu eesistujariikidele.

Brüssel, 2. juuli 2020

Euroopa Regioonide Komitee
president

Apostolos TZITZIKOSTAS
